

Comharchumann Fuinnimh Oileáin Árann Teoranta

*Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Árainn, na hOileáin Árann, Co. na Gaillimhe
comharchumannfuinnimh@gmail.com*

**Aighneacht go Comhairliúcháin Polasaí Oileánda
An Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta
Feabhra 2020**

OILEÁIN NA hÉIREANN MAR TITHE SOLAIS AGUS EISEAMLÁIRÍ DON TÍR AR FAD

**Ag tabhairt ról mar eiseamláirí go oileáin na hÉireann
ins an Aistriúcháin Fuinnimh agus na hÉigeandálaí Aeráide agus Bithéagsúlachta**

Táimid ag moladh go n-ainmnítear na h-oileáin, ina bhfuil daoine ina gcónaí orthu thart timpeall na tire, mar *'Lighthouse Islands'*. Tá seans ag na h-oileáin a bheith mar *eiseamláirí* san aistriúcháin go fuinnimh ghlan agus le h-aghaidh a thabhairt ar na h-éigeandálaí aeráide agus bithéagsúlachta. Beidh an rialtas in ann polasaithe agus tacaíochtaí a chruthú do na hoileáin chun go mbeidh said larnach san aistriúcháin go fuinnimh ghlan agus béim a chur orthu mar deá-shampla don chuid eile don tír san troid in aghaidh athrú aeráide agus caomhnú bithéagsúlachta.

Tá polasaí mar seo cheana féin ag An tAontas Eorpach. Tá an *Clean Energy for EU Islands Secretariat* bunaithe acu chun béim a chur ar na hoileáin Eorpach agus cabhair a tabhairt dóibh an aistriúcháin go fuinneamh ghlan a chur chun cinn. Tá meantóireacht, comhairleacht, agus tacaíochtaí eile curtha ar fáil ag an AE go speisialta go na hoileáin chomh maith. Tá foinse airgid darbh ainm NESOI ar fáil freisin a thugann deontaisí agus tacaíochtaí airgeadais do na hoileáin san AE leis an aistriúcháin go fuinnimh ghlan a bhaint amach.

Tá an t-úfás taighde á dhéanamh ag an AE i gcúrsaí fuinnimh ar na hoileáin faoi láithair mar go dtuigtear gur féidir teicneolaíochtaí nua agus pleananna nua a thástáil ar scála beag ar na hoileáin sula gcuirtear i feidhm iad ar scála níos mó san AE ina hiomlán. Is féidir le rialtas na hÉireann an chur chuige céanna a úsáid anseo chomh maith, le na ghníomhphointí atá i bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide a chur i feidhm ar na hoileáin i dtosach.

Dá mbeadh polasaí mar seo curtha i bhfeidhm ag rialtas na hÉireann do na hoileáin ar son an aistriúcháin fuinnimh, agus le déileáil leis na héigeandálaí aeráide agus bithéagsúlachta, bheadh tacaíochtaí áirid ag teastáil ionas go mbeadh na hoileáin chun cinn ar an chuid eile den tír i dtaobh na spriocanna do 2030 agus 2050 a bhaint amach. Bheadh tacaíochtaí breise do na hoileáin tugtha sna réimsí seo leanas:

- Athchóiriú tithe
- Tacaíocht le córais teasa agus iompar a athrú
- Fuinneamh glan, inathnuaite, a ghinniúint go háitiúil.
- Taighde agus forbairt i dteicneolaíochtaí nua go na hoileáin
- Bainistiú drámhaíle
- Monatóireacht and caomhnú bithéagsúlachta

Registered in the Registry of Friendly Societies, Registration Number: 5593 R.

Directors: Fiona Belton, Eamon Ó Concannon, Máirtín Ó Flaithearta, Dave O'Halloran, Terry Heery, Owen Kelly, Ronan MacGiollapharaic, Dara Ó Maoildhia, Dave Terry.

Registered Office: Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Inis Mór, Árainn, Co. na Gaillimhe.

Comharchumann Fuinnimh Oileáin Árann Teoranta

*Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Árainn, na hOileáin Árann, Co. na Gaillimhe
comharchumannfuinnimh@gmail.com*

- Tacaíochtaí don aistriúcháin feirmeoireachta agus iascaireachta
- Táirgeadh bia inmharthanach
- Turasóireacht inmharthanach

Beidh na tacaíochtaí breise seo ag teastáil chomh maith leis na tacaíochtaí atá ann cheana féin ón SEAI, RESS, TEAGASC, srl. Tá na hoileáin faoi mí-bhuntaiste sna réimsí seo mar go bhfuil an daonra chomh bheag (sa gcaoi is nach bhfuil éifeachtúlachtaí scála ann) agus go bhfuil costaisí breise maireachtála, agus constaicí breise ag baint leis an cineál oibre atá ag teastáil a fháil déanta. Beidh deontaisí agus tacaíochtaí breise ag teastáil go sonrach do na hoileáin agus iad seo leathnaithe amach chun an obair ar fad a bhaineann leis an aistriúcháin fuinnimh agus na h-éigeandálaí aeráide agus bithéagsúlachta a chlúdú.

Beidh buntáistí anseo don tír ar fad mar go mbeidh na hoileáin mar inspioráid agus foinse oideachais don chuid eile den tír. Más féidir leis na hoileáin na spriocanna seo a bhaint amach, is cinnte go mbeidh an tír ar fad in ann iad a bhaint amach chomh maith. Le fada an lá, tá an ról seo pléighte don Eoraip ag oileán Samso sa Danmhairg. D'éirigh leo na spriocanna thuas luaite a bhaint amach ar Samso le comhoibriú idir an rialtais agus na daoine áitiúla.

Tá an chuid is mó de hoileáin na hÉireann eagraithe i gComharchumainn nó i gComhlachtaí Forbartha. Tá struchtúr cheana féin ann leis an phlean seo a aimsiú. I go leor acu tá an fíis ann cheana féin i measc na ndaoine agus tádar spreagtha leis an obair a dhéanamh. Mar shampla: Oileán Chléire i gCorcaigh, na hOileáin Árann i nGaillimh, agus Árainn Mhór i nDún na nGall.

Dá mbeadh oileáin na hÉireann mar tithe soilse agus eiseamláirí, bheadh na torthaí seo leanas le feiceáil orthu:

- an caighdeán maireachtála ardaithe do mhuintir na h-áite
- méadú fostaíochta ar na hoileáin
- féidireachtaí ann le tuilleadh fostaíocht a chruthú ar na hoileáin
- turasóirí a mhealladh do na hoileáin
- daoine a tharraingt amach do na hoileáin le maireachtáil agus le obair ann
- ról lárnach agus tabhachtach tugtha do na hoileáin chun a bheith mar cheannairí i dtaobh na héigeandálaí aeráide agus bithéagsúlachta.

Registered in the Registry of Friendly Societies, Registration Number: 5593 R.

Directors: Fiona Belton, Eamon Ó Concannon, Máirtín Ó Flaithearta, Dave O'Halloran, Terry Heery, Owen Kelly, Ronan MacGiollapharaic, Dara Ó Maoildhia, Dave Terry.

Registered Office: Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Inis Mór, Árainn, Co. na Gaillimhe.

Comharchumann Fuinnimh Oileáin Árann Teoranta

*Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Árainn, na hOileáin Árann, Co. na Gaillimhe
comharchumannfuinnimh@gmail.com*

**Submission to Islands Policy Consultation
An Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta
February 2020**

IRISH ISLANDS AS LIGHTHOUSES AND EXEMPLARS FOR THE REST OF THE COUNTRY

**Giving Irish islands a role as exemplars in the Energy Transition
and in their response to the Climate and Biodiversity emergencies**

We propose that the government designates the inhabited islands around Ireland as *Lighthouse Islands*. The Irish islands have the potential to become *exemplars* in the energy transition and in their response to the climate and biodiversity emergencies. The government will create policies and supports for the Irish islands to fast-track their energy transition and their wider response to the climate and biodiversity emergencies.

The EU has already made this policy decision regarding the more than 2000 inhabited small islands throughout Europe. Through the CLEAN ENERGY FOR EU ISLANDS initiative, it is providing mentoring, consultancy and other supports for EU islands. It has also initiated the NESOI fund to provide grant-aid and other financial supports for EU islands in their energy transition process.

A lot of study is being done by the EU at the moment on islands to test out new technologies and new plans on a small scale before they are deployed on a larger scale throughout the EU. The Irish government could use the Irish islands in the same way to test out the ideas and objectives contained in the Climate Action Plan.

An Irish government policy to prioritise islands in the energy transition, and in their response to the climate and biodiversity emergencies, would mean that specific supports would be put in place to fast-track the progress of islands towards achieving the 2030 and 2050 goals. The areas which will require increased island-specific support will include:

Registered in the Registry of Friendly Societies, Registration Number: 5593 R.

Directors: Fiona Belton, Eamon Ó Concannon, Máirtín Ó Flaithearta, Dave O'Halloran, Terry Heery, Owen Kelly, Ronan MacGiollapharaic, Dara Ó Maoilidhia, Dave Terry.

Registered Office: Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Inis Mór, Árainn, Co. na Gaillimhe.

Comharchumann Fuinnimh Oileáin Árann Teoranta

*Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Árainn, na hOileáin Árann, Co. na Gaillimhe
comharchumannfuinnimh@gmail.com*

- Retrofitting of buildings
- Electrification of heating and transport
- Local generation of renewable clean energy
- Research and development of new technologies
- Waste management
- Biodiversity monitoring and protection
- Supports for transition in farming and fishing practices
- Sustainable food production
- Sustainable tourism

These supports will need to be over and above the supports available at present through the SEAI, RESS, TEAGASC and other programmes. Irish islands are at a disadvantage in this regard as they have small communities (meaning no efficiencies of scale) and extra costs and obstacles involved in getting work done. The additional grants and supports already available to islands will need to be increased specifically for islands and expanded to cover all work associated with the energy transition, and the climate and biodiversity emergencies.

The benefits of this approach for the whole country will be their inspirational and educational value. If island communities can achieve these goals, then certainly the rest of the country can also. The island of Samsø in Denmark has played this role for many years in Europe. The Samsø success was due to a government led initiative supported by the local community.

Most island communities throughout Ireland are organised through their Comharchumann or Development Companies. They already have a structure suitable for rolling out this plan. Many of them are already highly motivated to make this transition e.g. Cape Clear in Cork, The Aran islands in Galway, Arranmore in Donegal.

If the Irish islands can become lighthouses and exemplars, the transformation will:

- improve the quality of living for the residents
- create additional employment on the islands
- open up future employment possibilities on the islands
- attract visitors to the islands
- draw people to the islands to live and work.
- give the islands a valuable and important role in leading the nation's response to the climate and biodiversity emergencies.

Registered in the Registry of Friendly Societies, Registration Number: 5593 R.

Directors: Fiona Belton, Eamon Ó Concannon, Máirtín Ó Flaithearta, Dave O'Halloran, Terry Heery, Owen Kelly, Ronan MacGiollapharaic, Dara Ó Maoildhia, Dave Terry.

Registered Office: Ionad Colm Ó hIarnáin, Cill Rónáin, Inis Mór, Árainn, Co. na Gaillimhe.